

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflava ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knaflava ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Nove milijonske oblastne davščine

Danes predloženi proračun ljubljanske oblasti uvaja nove ogromne oblastne davke v obliki velikih doklad na skoro vse drž. davke in takse

Proračun ljubljanske oblastne samouprave za leto 1929., ki je bil predložen na današnji seji oblastne skupščine, izkazuje

rednih izdatkov 74.048.306 Din in prav toliko rednih dohodkov. Proračun je skoro za 20 milijonov višji, kakor je bil za leto 1928., ki je izkazoval 53.941.575 Din rednih izdatkov in dohodkov.

IZDATKI

V proračunu za leto 1929. so izkazani naslednji izdatki: Splošna oblastna uprava 3.361.564 Din (za leto 1928. 2.991.000 Din), deželna kultura 13 milijonov 362.804 Din (9.172.400 Din), javna dela in oblastno imetje 14.067.904 Din (10.979.000 Din), obrt in trgovina 2.050.000 Din (925.000 Din), zdravstvo in javno skrbstvo 33.278.336 Din (26 milijonov 674.175 Din), socialno skrbstvo 2.174.000 Din (lani je bilo socialno skrbstvo združeno z zdravstvom), prosveta 2.120.000 Din (2.500.000 Din), dolgovni 1.433.698 Din (1.500.000 Din), preskrbnine 200.000 Din (0), razni stroški in proračunska rezerva 2.000.000 Din (1.200.000 Din), skupaj 74.048.306 Din (55.941.575 Din).

DOHODKI

Proračun izkazuje lastnih dohodkov iz oblastnih zavodov in ustanov 5 milijonov 97.000 Din, raznih dohodkov 266.345 Din, dohodkov iz oblastnih

pravil 36.180.000, prispevkov od drugih oblastnih korporacij 44.000 Din. Povračilo oskrbnin zdravstvenim zavodom od drugih oblasti 2.500.000 Din, prispevki okrajnih cestnih odborov za cestarje 1.200.000 Din, prispevki države po členu 2. uredbe o prenosu poslov na oblastne samouprave 18.760.115 Din prispevki države v smislu čl. 3 iste uredbe 2.139.092 Din, prispevek države za vzdrževanje deželnih cest 2 milijona 566.400 Din, državni dolg pri likvidacijski komisiji za potrošene predmete prisilne delavnice 263.854 Din, skupaj 74.048.306 Din.

200% oblastne doklade k državnim taksi za gostilniške in kavarniške pravice v višini 80.000 Din.

30% oblastne doklade k državnemu davku na dohodek od zemljišč v višini 1.200.000 Din.

30% oblastne doklade k državnemu davku na dohodek od podjetij, obratov in poklicev prve in druge skupine (točka 1a in 2a) v višini 2.200.000 Din.

30% oblastne doklade k državnemu davku na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov v višini 2.000.000 Din.

30% oblastne doklade k državnemu davku na dohodek od nesamoostalnega dela in poklica v višini 400.000 Din.

Oblastne davščine od zaposlitve inozemskih delavcev v višini 500.000 Din.

Oblastne davščine od lovišč in ribolovov v višini 50.000 Din.

6% oblastne takse od vrednosti kinematografskih vstopnic v višini 300.000 Din.

Oblastne takse na gledališke karte v višini 150.000 Din.

Oblastne takse na javne plesne in nočne zabave v višini 500.000 Din.

Oblastne takse na motorna vozila v višini 400.000 Din.

Oblastne trošarine na potrošnje premoega v višini 300.000 Din.

Oblastne doklade k državnim trošarinam na vino po 1 Din od litra v višini 15 milijonov 800.000 Din, 100% oblastne doklade k državnim na fino vino 50.000 Din, 100% oblastne doklade k državnim trošarinam na pivo v višini 2 milijona Din, 100% oblastne doklade k državnim trošarinam na navadno žganje v višini 2 milijona 800.000 Din, 100% oblastne doklade k državnim trošarinam na alkohol (spirit, rum, konjak in likerje) 7 milijonov Din.

Povsem na novo se uvajajo oblastne doklade k državnim taksi na gostilniške in kavarniške pravice, k državnemu davku na dohodek od zemljišč, na dohodek od podjetij, obratov in poklicev in k davku na dohodek od nestalnega dela in poklica, dalje oblastne davščine od zaposlitve inozemskih delavcev ter oblastne davščine od lovišč in ribolovov. Ostale davščine se deloma izpremenijo in povišajo.

ročaj o razvoju obrti, trgovine in industrije ter strokovnega šolstva, o raznih zdravstvenih, socialnih in prosvetnih ustanovah. Glede šolstva je poudarjal, da je nastala kriza za učiteljski naraščaj, ki se je pomnožila tudi s tem, da je proračun za leto 1928 in 1929 zmanjšal število proračunskih mest. Poročilo predsednika oblastne skupščine. Predsednik dr. Natlačen je sporočil, da je prejel od ministra dvora kraljevo zahtevalo za prodavno brzajkovo oblastne skupščine s skladnostno sejo 29. oktobra. Dalje je sporočil, da predlaga oblastni proračun za leto 1929. Istočasno so bile predložene skupščine uredbe o pobiranju samostojnih občinskih naklad na pivo in žgane opojne pijače v ljubljanski oblasti, izvemši mesto Ljubljana, nadalje o oblastni davščini od lovišč in ribolovov, o oblastni trošarini na potrošnje premoega, o oblastni taksi na javne plesne in nočne zabave, o oblastni dokladi k državnim trošarinam na alkoholne tekočine, o cestnem, gradbenem in vzdrževalnem ferd, o oblastni davščini na zaposlitve inozemskih delavcev v ljubljanski oblasti. Nato je predsednik prečital še razne predloge poslancev.

Predložene nove uredbe in predloge je odkazal pristojnim odsekom. Glede intepelacije posl. Bukovca in tovarišev zaradi esulive močvirja v občini Trebnje in Mirna je izjavil, da bo nanje odgovoril na eni izmed prihodnjih sej referent za kmetijstvo. S tem je bil dnevi pred današnje seje oblastne skupščine izčrpan. Prihodnja plenarna seja skupščine bo v petek 9. t. m. ob 9. dopoldne s dnevnim redom: Poročila predsedstva, odseka za javna dela in odseka za prošnje in pritožbe. V četrtek ob 9. dopoldne bo imel sejo odsek za javna dela.

Ministrstvo za šume in rudnike je izdelalo tudi načrt novega gozdnega zakona, ki ga je veliki župan moral kot popolnoma nesprejemljivega vrniti ministrstvu. Veliki župan je nato navajal razna javna dela in pri tem opozarjal na razvoj avto-busnega prometa, v katerem pa seveda prevladuje privatna inicijativa. Končno je po-

ročal o razvoju obrti, trgovine in industrije ter strokovnega šolstva, o raznih zdravstvenih, socialnih in prosvetnih ustanovah. Glede šolstva je poudarjal, da je nastala kriza za učiteljski naraščaj, ki se je pomnožila tudi s tem, da je proračun za leto 1928 in 1929 zmanjšal število proračunskih mest. Poročilo predsednika oblastne skupščine.

Predsednik dr. Natlačen je sporočil, da je prejel od ministra dvora kraljevo zahtevalo za prodavno brzajkovo oblastne skupščine s skladnostno sejo 29. oktobra. Dalje je sporočil, da predlaga oblastni proračun za leto 1929. Istočasno so bile predložene skupščine uredbe o pobiranju samostojnih občinskih naklad na pivo in žgane opojne pijače v ljubljanski oblasti, izvemši mesto Ljubljana, nadalje o oblastni davščini od lovišč in ribolovov, o oblastni trošarini na potrošnje premoega, o oblastni taksi na javne plesne in nočne zabave, o oblastni dokladi k državnim trošarinam na alkoholne tekočine, o cestnem, gradbenem in vzdrževalnem ferd, o oblastni davščini na zaposlitve inozemskih delavcev v ljubljanski oblasti. Nato je predsednik prečital še razne predloge poslancev.

Predložene nove uredbe in predloge je odkazal pristojnim odsekom. Glede intepelacije posl. Bukovca in tovarišev zaradi esulive močvirja v občini Trebnje in Mirna je izjavil, da bo nanje odgovoril na eni izmed prihodnjih sej referent za kmetijstvo. S tem je bil dnevi pred današnje seje oblastne skupščine izčrpan. Prihodnja plenarna seja skupščine bo v petek 9. t. m. ob 9. dopoldne s dnevnim redom: Poročila predsedstva, odseka za javna dela in odseka za prošnje in pritožbe. V četrtek ob 9. dopoldne bo imel sejo odsek za javna dela.

Ministrstvo za šume in rudnike je izdelalo tudi načrt novega gozdnega zakona, ki ga je veliki župan moral kot popolnoma nesprejemljivega vrniti ministrstvu. Veliki župan je nato navajal razna javna dela in pri tem opozarjal na razvoj avto-busnega prometa, v katerem pa seveda prevladuje privatna inicijativa. Končno je po-

ročal o razvoju obrti, trgovine in industrije ter strokovnega šolstva, o raznih zdravstvenih, socialnih in prosvetnih ustanovah. Glede šolstva je poudarjal, da je nastala kriza za učiteljski naraščaj, ki se je pomnožila tudi s tem, da je proračun za leto 1928 in 1929 zmanjšal število proračunskih mest. Poročilo predsednika oblastne skupščine.

Predsednik dr. Natlačen je sporočil, da je prejel od ministra dvora kraljevo zahtevalo za prodavno brzajkovo oblastne skupščine s skladnostno sejo 29. oktobra. Dalje je sporočil, da predlaga oblastni proračun za leto 1929. Istočasno so bile predložene skupščine uredbe o pobiranju samostojnih občinskih naklad na pivo in žgane opojne pijače v ljubljanski oblasti, izvemši mesto Ljubljana, nadalje o oblastni davščini od lovišč in ribolovov, o oblastni trošarini na potrošnje premoega, o oblastni taksi na javne plesne in nočne zabave, o oblastni dokladi k državnim trošarinam na alkoholne tekočine, o cestnem, gradbenem in vzdrževalnem ferd, o oblastni davščini na zaposlitve inozemskih delavcev v ljubljanski oblasti. Nato je predsednik prečital še razne predloge poslancev.

Seja ljubljanske oblastne skupščine

Otvoritev tretjega zasedanja. — Nerazumljivo situacijsko poročilo velikega župana. — Povsod se kaže neumevanje Beograda za naše razmere. — Predložitev proračuna za l. 1929. — Nove oblastne uredbe.

Ljubljana, 5. novembra.

Danes dopoldne je bilo otvorjeno tretje redno zasedanje ljubljanske oblastne skupščine. Ob 10. dopoldne se je vršila v stolnici maša, seja skupščine pa se je pričela ob pol 11. dopoldne. Sejo je otvoril predsednik dr. Natlačen, ki je po otvoritvenih formalnostih naprosil velikega župana naj zaključi drugo in otvori tretje redno zasedanje oblastne skupščine.

Veliki župan dr. Vodopivec je nato prebral tozadevna kraljeva ukaza, ki ju je zbornica poslušala stoje.

Poročilo velikega župana.

V smislu člena 129 zakona o oblastni samoupravi je veliki župan podal dalje poročilo o splošnem stanju v oblasti. Navajal je, kateri posl. so se v zadnjem letu izločili iz državne uprave ter dodelili oblastni samoupravi. Javna varnost je povoljna. Kar se tiče kmetijstva, prirada že dolgo ni tako neugodno vplivala na kmetijsko produkcijo, kakor letos, izvemši morda žito in vinograde, ki so dali vsaj ponekod razmeroma dober pridelek. Tudi toča nam letos ni prizanesla. Najbolj je prizadelo okraje Kamnik, Brežice, Krško in Logatec; naredila je za kakih 12 milijonov Din škode. V logaškem in kranjskem srezu je napravil letošnje poletje tudi požar več milijonske škode. Posledica vse škode, povzročene od vremenskih nepravil, se cení na 25 milijonov Din in bo kmetijsko ljudstvo do bodoče žetve trpelo veliko pomanjkanje na živilih in na krmi ter ne bo moglo fiziolo prav nič, krompirja pa zelo malo izvažati. Najbolj je prizadeto od slabe letine prebivalstvo v Beli Krajini, Suhi Krajini, v srezu Kočevje, Logatec ter v enem delu krškega, brežiškega, kamniškega in ljubljanskega okraja, kjer grozi lakota in obstoja tudi nevarnost, da bo prebivalstvo ostalo spomladí brez živine.

Zdravstveno stanje domačih živali je bilo v splošnem zadovoljivo in ne slabše kakor v prejšnjih letih.

Organizacija hidrotehnične službe se je v toliko izpremenila, da so prišle agende za zgradbo hudournikov iz pristojnosti ministrstva za kmetijstvo in vode v kompetenco ministrstva za šume in rudnike. Regulacijska dela na Savi se nadaljujejo, toda še na račun kredita po amandmanu finančnega zakona za leto 1927-28 iz letošnjega proračuna pa ni za Savo nobenega kredita in razpolago in obstoja nevarnost, da bodo že obstoječe regulacijske zgradbe na Savi v do-glednem času razpadle, če ne bo kmalu odpomohi. Za Ljubljano in Gruberjev kanal je na razpolago le neznan kredit za mala oskrbovalna dela in za obratovanje zavornice Sploh so za hidrotehnična dela v dr-

žavnem proračunu za leto 1928-29 le majhni krediti na razpolago.

Kredit za vodopreskrbna dela je v proračunu za tekoče leto izvemši eno samo malo postavko sploh izločen in prenešan na kredit finančnega ministrstva kot prispevek države oblastnim samoupravam.

Oddelku za urejevanje hudournikov je bilo v tekočem letu dovoljenih 608.000 Din državnega kredita, ako pa bi hotel oddelk zadostiti vsem potrebam v doglednem času je nujno potrebno, da se določa tega cd-delka zviša na letnih 2 milijona Din in pomnoži osobe.

Nadzorovanje gozdov, ki je važno delo na zatiranje škodljivega mrčesa, je bilo letos oteženo, ker gozdarsko osobje v najugodnejšem letnem času sploh ni prejelo običajnega potnega pavšala. Posamezni srezji so bili zanemarjeni, ker je število sposobnega gozdarskega osobja premajhno. Gozdarski okoliši so preveliki. Razširjenost čl. 133 srbskega zakona o šumah na naše pokrajine, ki je bilo odrejeno z zakonom od 26. novembra 1927, se je izkazalo za neizvedljivo, ker je v nasprotju z drugimi predpisi naših gozdnih zakonov.

Ministrstvo za šume in rudnike je izdelalo tudi načrt novega gozdnega zakona, ki ga je veliki župan moral kot popolnoma nesprejemljivega vrniti ministrstvu.

Veliki župan je nato navajal razna javna dela in pri tem opozarjal na razvoj avto-busnega prometa, v katerem pa seveda prevladuje privatna inicijativa. Končno je po-

Serija stavbnih katastrof v Parizu

Za Prago je prišel na vrsto Pariz. — Sinoči se je zopet zrušila nova petnadstropna stavba, zgrajena za gledališče. — Smrtnih žrtev k sreči ni bilo

Pariz, 5. novembra. Za Prago je glede stavbnih katastrof prišel na vrsto Pariz. Zadnje dni se je porušil več zgradb, pri čemur pa slučajno ni bilo človeških žrtev. Večja stavbna katastrofa pa se je pripetila v minuli nč. Na Champs d'Élisées so gradili petnadstropno poslopje za novo gledališče. Poslopje je bilo do strehe že zgrajeno in danes bi imeli namestiti strešno ogrado. Sinoči okrog 10. pa se je stavba z velikanskim truščem in ropotom porušila. Najprej se je sesula zadnja stena, nakar se je vsa stavbna nagnila in sesedla. Ker je bila nedelja je delo na stavbi počivalo, tako da sta bila v času nesreče v poslopju samo dva nočna čuvaja. Židovje je sicer oba zasulo,

vendar pa so jih po par urah odkopali, tako da sta odnesla le lažje poškodbe. Ulica ob zadnji strani stavbe je popolnoma zatpana. Precej poškodovane pa so tudi sosednje hiše, na katere se je sesulo zidovje. Dve hiši so morali zaradi nevarnosti izprazniti. Katastrofa je izzvala v vsem mestu veliko senzacijo. Vso noč so se na licu mesta zbirale ogromne množice. Policija je z največjim trudom vzdrževala red. Danes je posebna stavbna komisija ogledala razvaline in uvedla preiskavo, da ugotovi vzrok nesreče. Splošno se domneva, da se je udal temelj, ker je po mnenju strokovnjakov zidovje solidno zgrajeno.

Otvoritev rednega skupščinskega zasedanja

Po dolgem času zopet enkrat številnejša udeležba vladnih poslancev. — Zemljoradniški napadi na novega predsednika

Beograd, 5. novembra. Danes je bilo otvorjeno redno zasedanje Narodne skupščine. Po dolgem času so se zopet enkrat skoraj polnoštevilno zbrali poslanci vladne večine, navzoča pa je bila tudi opozicija, katero tvorijo zemljoradniki. Na vladne poslance je očitno vplivala grožnja vlade, da jim odvzamejo dnevnice. Tem bolj pa je padala v oči praznina in klopih, kjer so sedeli nekoč poslanci KDK. Seje se je udeležila tudi celokupna vlada z ministrskim predsednikom dr. Korošcem na čelu. Vsi ministri so bili v svečanih oblekah.

Sejo je ob 11.15 otvoril predsednik Ilija Mihajlovič s kratkim nagovorom. Takoj nato je povzel besedo ministrski predsednik dr. Korošec, ki je prečital kraljev ukaz o otvoritvi rednega zasedanja. Poslanci so stoji poslušali čitanje ukaza in na koncu vzklkali kralju.

Nato je ministrski predsednik prečital tudi ukaz o prenosu kraljevske oblasti na ministrski svet za časa kraljeve odsotnosti. Predsednik Mihajlovič je nato izjavil, da je s tem dnevi

red izčrpan, ker vlada ni stavila nobenih drugih predlogov; predlaga, naj se seja zaključi in vrši prihodnja jutri dopoldne s dnevnim redom; izvolitev članov finančnega odbora.

Zemljoradnik Voja Lazič je proti temu protestiral in zahteval besedo, ki pa mu jo je predsednik odklonil. To je izzvalo viharne proteste pri zemljoradnikih. Novica Šavlič je planil proti predsedniku in ogorčen vzklkal: »Kdaj bo ta Narodna skupščina končno začela delati za narod! To večno lenuharenje je že sramota!« V dvorani je nastalo hudo prerkanje med zemljoradniki in vladno večino. Voja Lazič je neprestano zahteval besedo, ki pa mu je predsednik Mihajlovič ni hotel dati. Videlo se je, da zelo nespretno vodi sejo in zapletel se je v prerkanje z zemljoradniki, ki so mu očitali, da je še hušji eksponent vlade, kakor je bil dr. Perić. Prerkanje bi se bilo še stopnjevalo, da ni predsednik v največji zadregi seje kratkoma zaključil in napovedal prihodnjo za jutri dopoldne. Poslanci so se živahno debatirali razšli.

Išče se predsednik finančnega odbora

Vladine skrbi ob pričetku novega zasedanja. — Neizvestnost Savčičeve akcije. — Nadaljevanje prepira za agrarni zakon.

Beograd, 5. novembra. S sestankom Narodne skupščine je politično življenje v Beogradu zopet nekoliko oživelo. Grožnja vlade glede odvzetja poslanskih dnevnice je toliko vplivala na vladne poslance, da so se polnoštevilno zbrali v Beogradu. Zato vlada v vseh poslanskih klubih velika živahnost. Na vse strani se vrše konference in posvetovanja ter komentiranje politične situacije. Ker je kralj odpotoval v inozemstvo, za prihodnje dni ni pričakovati kakih važnejših dogodkov. Pač pa računajo s tem, da bo med tem akcija Miloša Savčiča, ki se je davi vrnil v Beograd, toliko napredovala, da bo mogoče sklepati o nadaljnjem razvoju. Zatrjuje se, da se bo g. Savčič še tekom današnjega dne zopet sestel z Aco Stanojevičem in v prihodnjih dneh še z drugimi režimskimi voditelji, po povratku kralja pa bo takot sprejet v avdienco, da poroča o uspehu svoje akcije.

Vsi poslanski klubi imajo danes popoldne svoje seje, da se posvetujejo o položaju in o delu Naodne skupščine. Glavno vprašanje, ki je trenutno na dnevnem redu, je izvolitev finančnega odbora. V vladni večini o tem še ni prišlo do nikakega sporazuma in bodo klubi

bi šele na popoldanski seji sklepali o svojem stališču. V poučenih krogih se zatrjuje, da vladajo med radikalni in demokratski velika nasprotva. Skupina dr. Sečurova se zavzema za to, da se demokratski omeje v finančnem odboru samo na kontrolo, vso odgovornost pa prepušte radikalom. Zato tudi noče dr. Sečurov prevzeti niti predsedniškega, niti podpredsedniškega mesta. Na drugi strani pa so radikalni v zadregi zaradi predsednika. Velja Vukičević se že posvetuje o tem s finančnim ministrom dr. Subotičem in dr. Milanom Stojadinovičem. Predlagal je namreč, naj bi Subotič zopet prevzel predsedstvo finančnega odbora, dr. Stojadinovič pa naj bi vstopil v vlado kot finančni minister.

Znova pa stopa v ospredje vprašanje dalmatinskega agrara. Demokratski se zavzemajo za čimprejšnje rešitev tega vprašanja, ker upajo, da bi jih povoljna rešitev agrarnega problema v Dalmaciji mogla zopet nekoliko rehabilitirati v prečasnih krajih. Radikali si prizadevajo ščititi interese veleposestnikov in zato rešitev agrarnega vprašanja s podporo klerikalcev, ki ščitijo cerkvena veleposestva, zopet zavlačujejo.

Velike težkoče pri reševanju rumunske krize

Sličnost s položajem v Jugoslaviji. — Opozicija zahteva nove volitve. — Možnost homogene vlade kmečke stranke.

Bukarešta, 5. novembra. Razplet krize v Rumuniji, ki jo je izzval regentski svet, da omogoči sodelovanje Narodne kmečke stranke v vladi, zelo počasi napreduje. Trenutno še ni mogoče napovedati, kako bo kriza rešena. Splošno sicer prevladuje tendenca za sporazum z Narodno kmečko stranko, toda že sedaj se pojavljajo skoraj nepremagljive ovire. Narodna kmečka stranka zahteva, da se takoj razpusti parlament in razpišejo nove volitve, dočim stranke dosedanje vladne večine insistirajo na tem, da sedanji parlament najprej reši vprašanje inozemskega posojila in izvede stabilizacijo valute.

Včeraj so pričele konzultacije šefov strank. Popoldne so bili v avdienci pri regentskem svetu opozicijski voditelji Maniu, Jorga in Lupu, danes pa bo sprejet dosedajni ministrski predsednik Vintila Bratianu. Mandat za sestavo vlade bo najbrže poverjen enemu izmed vodilnih politikov šele v sredo. Za jutri se pričakuje prihod bivšega

zunanjega ministra Titulescu, ki je bil brzojavno pozvan iz Londona, kjer je sedaj poslanik. V poučenih krogih se govori, da bo Titulescu igral v razpletu krize najvažnejšo vlogo. Zatrjuje se namreč, da je Maniu pristal na to, da sestavi Titulescu nevtralno vlado, ki bi izvedla nove volitve. Odločno pa odklanja sodelovanje v koncentracijski vladi, ki jo predlagajo liberalci. Zato naglašajo današnji listi, da obstojata samo dve možnosti za rešitev vladne krize: 1. Sestava nevtralne vlade, ki bi po rešitvi posojila in stabilizaciji valute razpustila parlament in izvedla nove volitve. 2. Sestava homogene vlade Narodne kmečke stranke pod predsedstvom Mania, ki bi takoj razpisala nove volitve. Za prvi predlog sta se izjavila tudi predsednik parlamenta in predsednik senata.

Konzultacije se bodo danes in jutri nadaljevale. V sredo bo brzkone napravljen poskus za sestavo koncentracijske vlade. Pred koncem tega tedna ni računati z rešitvijo vladne krize.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.5525—13.5825 (13.5675), Dunaj 8.9959—8.0259 (8.0109), London 275.78—276.58 (276.18), Newyork 56.85—57.05 (56.95), Praga 168.37—169.17 (168.77), Trst 297.27—299.27 (298.27), Curih 1094.1—1097 (1095.6).

Les: Zaključki: 4 vagoni plohov. Tendence neizpremenjena.

Zito: Erez zaključkov Tendence neizpremenjena.

Zagrebska borza.

Devize: Dunaj 801.09, Berlin 13.5675, Newyork 56.95, London 276.18, Praga 168.77, Curih 1095.6, Pariz 222.52, Milan 298.27

Inozemske borze.

Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.3025, London 25.20, Newyork 51.9675, Milan 27.215, Praga 1546, Berlin 123.795, Dunaj 73.10

Trezna sodba o napetosti v Jugoslaviji

»Československa Politika« sviri pred posledicami spora med Zagrebom in Beogradom. — Jugoslavija potrebuje močno avtoriteto.

Československi tisk se je doslej v presojanju kritičnega položaja v Jugoslaviji omejeval večinoma samo na kratka oficijelna poročila in se ni hotel vmešavati v naše notranje razprtije. Šele zadnje čase se pojavljajo tudi v československem tisku glasovi, ki svare Jugoslovane pred posledicami postrane politične borbe. Zanimiv članek priobčuje »Československa Politika« v svoji večerajnji številki. Članek se glasi:

Jugoslovenci, ki so prispeli te dni v Prago, so se čudili, da se naš tisk zdaj manj peča za jugoslovenski zadevi, nego poprej. Izjavili so, da bi bilo treba jugoslovenskim zadevam baš zdaj posvetiti več pozornosti. Dočim na pr. angleški in nemški tisk obširno poroča o napetosti med Zagrebom in Beogradom, naš tisk baje večinoma molči. Odgovorili smo tem Jugoslovenom: Da, molči — iz previdnosti. Kajti pri našem razmerju do Jugoslovenov je nujno potrebna največja in najdelikatnejša opreznost.

Kakršnokoli poseganje v jugoslovenske zadeve, kakršnokoli kritika, pa naj bo še tako resno mišljena in previdno formulirana, lahko našli samo na ogorčenje ene ali drugi strani. Sami Slovenci, ki so neposredno zainteresirani na posledični sedanjega težkega položaja, v katerega je zašlo jugoslovensko politično življenje, se drže rezerviranosti, ki je docela razumljiva. Ni namreč dobro prilivati olja v ogenj. Pri priobčutljivem razpoloženju in pri poizkusih za pridobitev Hrvatov na srbski strani bi mogel izzvati izraz soglasja ali nesoglasja napačno mnenje o odobravanju ali krivdi Zagreba ali Beograda.

Da je položaj res zelo delikaten pričajo, vesti, ki spremljajo hvaljevredno iniciativo Miloša Savčiča, ki je s požrtvovalnim samozatajevanjem prevzel nehalno nalogo pomirjevalnega sodnika in hoče pomiriti oba tabora. Če si drzno Savčičev korak k pomirjenju v tako neugodnih razmerah nepristransko označiti, kot čin, ki je vreden priznanja in ki bi ga morala z vsejsem pozdravitv vsa jugoslovenska javnost brez razlike; če si drzno izreči enako priznanje treznemu koraku dr. Grigsona, ki svari Zagreb pred skrajnostmi protibeograjskega odpora prav tako nepristransko pa moramo kot iskreni prijatelji Jugoslavije izraziti neprikrito obžalovanje nad nekaterimi presenetljivimi in nepremišljenimi glasovi protihrvatskega nepriljetstva na srbski strani kakor je na pr.

sramotni pamflet ravnatelja Poštne hranilnice dr. Nedeljkovića proti Hrvatom. Namesto dela in prizadevanja za sporazum vidi opazovalec sedanjega jugoslovenskega spora, kako z vsakim dnem narašča splošno, v kateri je dosegel po atentatu spor med obema taboroma svoj višek. Pomirljivi glasovi šefa radikalne stranke Ace Stanojevića in nekaterih drugih, ki s strahom motre sedanjí položaj, se izgube v šumu preprirov, ki so jih polne novine in ki razburjajo široko javnost ter pripravljajo zelo nevaran teren za volilno agitacijo in za bodoče volitve, ki bodo menda edini izhod iz napetega položaja. V sedanjem sporu manjka Jugoslaviji avtoritete treznega moža in sila učinkovitosti gesla. Potreben je glas, dovolj močan in respektiran, da bi prekril te razprtije: potrebno je geslo, dovolj učinkovito in prepričevalno, da bi preprečilo agitacijsko izkoriščanje človeških čustev in upravičenih aspiracij na cilje politične propagande in popularnosti, ki sicer lahko pomagajo temu ali onemu taboru k morebitni premoči pri bodočih volitvah v bodoči Narodni skupščini, ne morejo pa odstraniti sedanje psihoze plemenske mržnje. Doslje ni zadostovalo, da so bili poklicani na pomoč vsi argumenti starih ideologij in sadyv politične romantike o razlikah med srbsko in hrvatsko dušo, balkansko in zapadnjaško mentaliteto ter srbsko državnostnostjo in »avstrijsko« protidržavnostjo tako zvanih »prečanov«. Spor se je prenesel celo na cerkveno polje v vprašanja enotnosti jugoslovenskega pravoslavja in v vprašanja jugoslovenskega katolicizma.

Toda ti pojavi nas ne smejo premotiti. Njim nasproti beležimo razveseljeve pojave, kakršne je Pribečević nastop protí namenu zagrebške omladine poslati Mussoliniju in Hortyju protibeograjska memoranda, pojave, ki pričajo, da ideja jugoslovenske zajednice tudi sedaj ni ogrožena in da bo tudi v bodoče zavarovana proti vsem težkim, sedanjemu podobnim položajem. Jugoslovenci bodo gotovo razumeli, da naš sluh raje prestreza ta manj slisni ton stare in drage tradicije, v čije duhu so hrepeli najboljši Srbi, Hrvati in Slovenci po ujedinijenju v jugoslovenski zajednici, nego kričeče nasprotje zagrebško-beograjskih razprtij. Treba je, da čurvarji dobre in spajajoče tradicije nastopijo proti pogubonosnim geslom, ki se mečejo v to politično borbo in ki imajo nezaželjen odmev tudi v inozemstvu.

Pričakujemo, da bomo kmalu slišali glas teh treznih čurvarjev in vzpodbujajmo s simpatijo one, ki si prizadevajo, da pride do pomirjenja v Jugoslaviji.

strup. Nato je Švabek ponudil strup še Katici, ki ga je tudi izpila. Sledil je z nožem zabel Nadu v desno stran prsi. Hotel je zabosti tudi Katico, ki je pa pobegnila iz sobe. Po obupnem činu je Švabek zabel sebe dvakrat v desno stran. Končno so vsi trije planili iz sobe in zbežali proti kolibi. Nada, čeprav težko ranjena je stekla proti Ostojičevi branjarji, kjer je začela trkati na vrata in klicati na pomoč. Ko je Ostojičeva soproga stopila iz hiše, je zagledala Švabeka, ki se je zvijal na tleh v silnih bolečinah. Katica je sedela na klopi kraj kolibe in bruhala kri. Takoj nato se je zgrudila na tla tudi Nada. Neki mladenič je slišal trkanje na vrata in ker je slutil, da se je pripetila nesreča, je hitel po stražnika. — Stražnik je prihitel in nudil se mu je grozen prizor. Dež je lil, v blatu in lužah so pa ležale tri žrtve. Sosedje so prihiteli in pomagali nesrečnežem, kolikor so vedeli znali. Vlivali so jim mleko v usta in jim obvezovali rane. Med tem je že prispel rešilni voz in je vse tri žrtve strašne tragedije odpeljal v bolnico. V bolnici je takoj po prihodu umrl prvi delavec Gjuró Švabek. Malo kasneje je izdihnila v težkih mukah 17letna Katica Cvek, s smrtno se pa bori Švabičeva nesrečna ljubica Nada Šukanec. Včeraj zjutraj so bili Nadini roditelji obveščeni o tragediji njihove hčerke. Njen oče je prišel v kolibo, kjer je nesrečna stanovala in je odnesel njen kovček, v katerem je bilo nekaj časopisov, pisem in slik njenih prijateljev in prijateljic. Na mizici so našli še knjigo »Knez Pečinka«, steklenico očetne kisline in pečenico likerja. Edina oprema sobe je bila svetiljka in podrtá peč. Na postelji sta bili samo dve blazini, umazani in okrvavljeni. Vsa soba je bila oskorpljena s krvjo. Nada Šukanec je baje izjavila pred tednom svoji mačehi, da se bo usmrtila.

Ovržena laž o „italijanstvu“ Dalmacije

Po priznanju samega italijanskega ministva zunanjih del je v Dalmaciji 6802 Italijana, optantov in kolonistov.

Italijansko ministvo zunanjih del je izdalo nedavno »Popis Italijanov v inozemstvu«. V tej knjigi so o Italijanah v naši državi sledeči podatki:

»Nedavna statistika izkazuje v novi kraljevini SHS v prvi polovici 1927. l. 14.329 Italijanov, in sicer 8369 mož in 5960 žena. Treba je omeniti, da to število ni rezultat izsejavanja, marveč — in to v večini slučajev — rezultat opci, izvršenih po anekstiji pokrajini bivše Avstrije od strani Italije; tečaj so mnogi bivši avstrijski podaniki, ki tam žive, postali italijanski državljani.»

Od zgoraj omenjenega števila je kmotalvalcev, zidarjev in navadnih delavcev 3691; 3880 jih je zaposlenih v obrti; 1244 Italijanov je v trgovini, 817 svobonega poklica, 120 privatnih uradnikov, 80 ribičev in 30 umetnikov.

Sole. Italijanska kolonija v kraljevini SHS ima 11 šol, ki jih obiskuje 669 učencev.

Društva. V vsej kraljevini SHS je 25 italijanskih društev: 10 za medsebojno pomoč, 12 edukativnih, 2 rekreativni in 1 ekonomsko.

Italijanskih listov v kraljevini SHS ni. Na teritoriji beograjskega konzulata živi 200 Italijanov; v ljubljanski konzularni jurisdikciji je 3009 Italijanov (1693 možkih in 1316 ženskih); skopljanski konzulat ima 31 Italijanov; na zagrebškem konzularnem teritoriju jih je 2287. Na teritoriju dubrovnške konzulata (Južna Dalmacija z otoki) je 1080 Italijanov (608 možkih in 472 ženskih), a splitska konzularna oblast (Severna Dalmacija z otoki) ima 5722 Italijanov (3292 možkih in 2430 ženskih).

V vsej Dalmaciji je tedaj po uradni italijanski statistiki 6802 Italijana, optantov in kolonistov.

V procentih izraženo število Italijanov v naši državi napram ostalemu prebivalstvu znaša 0.11%.

Za idealizem — moralne zaušnice

Razmere v naši državi so od dne do dne neznošnejše. Ob 10 letnici osvobodjenja in ujedinijenja smo že tako daleč, da so začeli tudi njegovi idealisti obupavati in da se boje za usodo države, ki jo vodi klička hegemonistov brez vsakih idealov, smisla za interese skupnosti in ljubezni do skupne države. Na eni strani imamo peščico moralno pokvarjenih elementov, ki so si uzurpirali vse zasluge za osvobodjenje in ustanovitev države in ki hočejo na ta račun brez dela živeti, na drugi strani pa idealiste, ki so do zadnjega mislili, da se bodo razmere uredile in da bo klička končno uvidela, da vodi ta pot državo v pogubo. Toda znotraj so se, kajti klička nemoteno nadaljuje svoje razdralno delo in njena krivda je, da so se začele vrste idealistov hitro redčiti. Začel se je neizbežni proces razkranjanja, na eni strani se zbirajo elementi, ki jim je država molzna krava in ki hočejo čimveč iztisniti iz nje ne glede na posledice, na drugi strani pa nezadovoljno, značajni ljudje, ki so od dne do dne bolj ogorčeni nad tem nečuvnim početjem. Ta proces je zajel pretežno večino društev, ki imajo svoje centre v Beogradu. Zajel je tudi organizacijo rezervnih častnikov, ki bo po vseh znakih sodeč kmalu razpadla.

O sporu med srednjo upravo in ljubljanskim pododborom združenja rezervnih častnikov smo že opetovano govorili. Omenimo naj samo še, da je šla uprava ljubljanskega pododboru v svojem idealizmu in popustljivosti do skrajnosti in da je celo

po nedavnem izrednem obnem zboru na katerem je članstvo spontano odobrazilo njeno stališče, sklenila še enkrat poizkusiti mirno poravnavo, da bi ostala organizacija enotna. Toda klička gospode v srednji upravi, ki hoče na račun rezervnih častnikov dobro živeti, je tako amoralna in pokvarjena, da gre mirno preko vseh dokazov lojalnosti in smisla za interese organizacije. Kot odgovor na ponovno prizadevanje ljubljanskega pododboru, da se spor mirno poravnava, je poslala vsem članom uprave ljubljanskega pododboru okrožnico, v kateri jim sporoča, da so glasom sklepa srednje uprave izključeni iz združenja rezervnih častnikov.

Ta nečuvni korak kličke je neutemeljen že zato, ker dosmrtnega člana iz organizacije sploh ni mogoče izključiti. Pretežna večina rezervnih častnikov je dobila v organizaciji dosmrtno članstvo s tem, da je plačala prispevek za uniformo, ki gre vsakemu rezervnemu častniku po zakonu o ustrojstvu vojske brezplačno. Srednja uprava je pa izposlovala dovoženje, da sme pobirati za uniforme prispevke, ki naj bi se stekali v fond za Ratniški dom. Kot nekaj ekvivalent je priznala rezervnim častnikom, ki so ta prispevek plačali, dosmrtno članstvo. Zdej pa pride naenkrat ta gospoda z izključitvijo iz organizacije in nima niti toliko moralnega čuta, da bi izključenim članom denar, s katerim so si pridobili dosmrtno članstvo, vrnila. Poskrbeli bomo, da bo naša javnost točno informirana o nečuvni krivici, ki se godi članom ljubljanskega pododboru. Zaenkrat pribijemo samo to, da so dobili naši rezervni častniki za svoj idealizem ponovno moralno zaušnico, ki je niti najmanj niso zaslužili in ki je noben pošten človek ne bi mogel in niti ne spravi v žep.

Sokol

Akademija Sokolskega društva na Viču. Snoci ob 20. uri se je vršila v Sokolskem domu na Viču akademija tamkajšnjega Sokolskega društva, ki je uspela jako dobro. Lepa in velika dvorana Sokolskega doma je bila popolnoma zasedena. Prireditelj je posetilo tudi dosti ljubljancev. Telovadni nastopi posebnih oddelkov so bili skrbno nastudirani in zato izvrstno uspeli. Posebno zanimanje je vzbudila juga posrečeno in lepo sestavljena zgodovina prostih vaj od leta 1904, ko je bil v Ljubljani II. slovenski vsesokolski zlet, do skopljanskega zleta 1928. Pa tudi vse druge točke akademije so pokazale, a se društvo resno in požrtvovalno trudi v pravem sokolskem delu. Telovadnim nastopom je sledil animiran, toda dostojen sokolski družabni večer.

Koledarček za sokolsko mladino je gotov! Pravkar je izšel v založništvu JSS koledarček 1929 za sokolsko mladino. Prireditelj smo, da ga bo sokolska omladina prejela z največjim veseljem in pridno segla po njem, posebno še, ker je cena tako nizka; stane namreč samo 2 Din. — Koledarček je uredil Savezni starosta JSS brat E. Gangl in že imo urednika jamči, da bo koledarček popolnoma poslužil svojemu namenu. Vsa sokolska društva naj naroče takoj za svoj naraščaj »Koledarček sokolske omladine«!

Prosveta

Ljubljanska drama. Haškov »Dobri vojak Švejk« v prav slabi dramatičaciji Broda in Reimana je žel v soboto in nedeljo zvečer zaradi svojega burkastega značaja pri široki publiki popoln uspeh. Tudi otroška burka »Modri osliček« po romanu Segurjeve je včeraj popoldne zbrala toliko mladih z roditelji v gledališču, da je bila hiša nalašč polna. Precej dolgozvečna burka je zabavala mladino z osliškovo Miškovo, ki ga je igral g. Pahor s prav toliko učinkovitostjo, s kolikršno požrtvovalnostjo. Več prihodnjč — Fr. G.

Gostovanje basista g. Huga Zatheja v ljubljanski operi. G. Hugo Zathej, operni pevec iz Krakova, ki je bil polnih sedem sezon eden najodličnejših članov ljubljanskega gledališča. Izvrsten pevec in ravno tak igralec umetnik je našemu občinstvu še najboljšem spominu in priprizani smo, da ga bode v tork zvečer ob priliki enkratnega gostovanja na našem odru toplo pozdravilo. Gospod Zathej, ki poje v tork Meffista, odpojuje potem iz Ljubljane na večmesečno gostovanje v Zofijo, glavno mesto Bolgarske. Ostala zasedba tega dela je sledeča: Margareta poje gđ. Majdičeva, študenta Siba — ga. Poličeva, Marlo — gđ. Spanova, Faust — g. Banovec, Valentin — g. Janko, Wagner — g. Povhe. V Valpurgini noči nastopi baletni zbor, katerega je nastudiral g. Golovin, solopese pa pleše gđ. Macherjeva. Opero dirigira in režira kapelnik g. Balatka. Predstva se vrši za abonma C.

Lanske abonente reda B opozarjamo, da imajo zadnje predstavo za lanski abonma v ljubljanski operi v sredo 7. t. m. Poje se Straussova opera »Salome«, katere koncem lanske sezone še niso slišali. Abonente prosimo, da prineso s seboj lanske izkaznice glede legitimiranja.

Veseloigra »Kukulic« v režiji g. prof. Šesta se vprižori v tork, dne 6. t. m. v ljubljanski drami za abonente reda A. V tej komediji nastopijo dame Nablocka, Marija Vera, Debeljakova, Medvedova, Mira Danilova, Balatkova in Rakarjeva ter gg. Levar, Cesar, Drenovec, Jerman, Sancin, Smerkolj in Potokar.

Mladinski koncert pevskega društva Ljubljanski Zvon. V nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 11. uri dopoldne bo v unionski dvorani mladinski koncert, ki ga priredi naše agilno pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Na koncertu sodeluje poleg društvenega zbora pod vodstvom g. Zorko Prelovca operni pevec Julij Betetto in kapelnika Nefat in Svetel. Besedilo petih skladb razlaga g. Lujo Drenovec. Na sporedu so solopsevi ter mešani zbori brez spremljevanja in s spremljevanjem klavirja in harmonija. Sporedi, ki veljajo obnem za vstopnico, se dobivajo po vseh ljubljanskih šolah, na tudi v Matični knjigarni. Spored stane 3 Din. Poleg tega se vrši tudi večerni koncert in sicer v ponedeljek, dne 12. t. m. ob 20. uri zvečer v unionski dvorani z nekoliko spremljenim sporedom. Vstopnice v Matični knjigarni.

Vijolinski koncert. Absolvent praškega, berlinskega in pariškega konservatorija

g. Vlastimir Ječić priredi v petek 9. t. m. v Filharmonični dvorani vijolinski koncert s sledečim sporedom: Corelli: Sonata, Cui: Orientalka, Dohmani: Allegro. Bach: Koncert v a-molu. Schubert: Uspavanka. Sarasate: Ciganske melodije. Kubelick: Salto mortale. Pri klavirju kapelnik Balatka. — Vstopnice bodo v predprodaji od torika dalje v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Beleznica

Koledar.

Danes: Ponedeljek, 5. novembra; katolicani: Mirko; pravoslavni: 23. oktobra, Jakov.

Današnje prireditve. Kino Matiča: »Štirje sinovi ene matere«. Kino Ideal: »Boj v smodnišnici«.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Spodnja Šiška.

Po štirih letih razjasnjen zločin?

V marcu leta 1924. je bila v gozdu Spodnje Loke pri Krašnji zavratno umorjena posestnica Jera Severjeva iz Sp. Savelj. Vse poizvedovanje za morilcem je ostalo brez uspešno, čeprav je bil morilec po videzu znan. Bil je to neki berač, ki je često zahajal k Severjevi, znan pa je bil pod imenom Jure. Podrobnosti o zločinu samem in aretaciji osumljenca je prineslo že nedeljsko »Jutro«. V nastopnem pa prinašamo nekatero nove momente iz preiskave proti Jurju Zdešarju, ki je osumljen umora nesrečne vdove.

Jurij Zdešar je bil prijel v soboto 3. novembra. Na Gosposvetki cesti ga je spoznala neka priča, ki ga je često videla na obiskih pri Severjevi in ki ga je tudi usodnega dne, ko je bila Severjeva umorjena, videla v gozdu, kjer so jo kasneje našli mrtvo.

Zdešar je bil rojen leta 1876. v Beljem pri Polhovem Gradcu. Mož prav za prav ni beračil, marveč je bil neke vrste prekupčevalec, ki je rad pohajal v ljubljansko okolico. Stanoval je na Viču že 14 let, kmalu po umoru se je pa preselil na Karlovske ceste, kjer je stanoval dosedaj.

Včeraj ga je policija zaslišala. Zdešar trdovratno taji, da bi bil umoril Severjevo, toda proti njemu govore izredno obtežljivi momenti in policija je uverjena, da ni tako nedolžen, kakor se dela.

Kakor znano so orožniki in policija zasledovali kot morilca nekega berača. Zato je bilo v raznih krajih Slovenije aretiranih, zaslišanih in konfrontiranih več beračev, toda pravega med njimi ni bilo in oblasti so izgubile vsako sled za morilcem. Na Zdešarja takrat samo ni padel, ker ga nihče izmed njegovih znancev ni poznal kot berača. Zato ga ni nihče nadlegoval in se je lahko nemoteno kretal po Ljubljani. Ali je sedanjí spor proti njemu opravičen ali ne, bo pokazala znova uvedena preiskava.

Pri večeršnjem zaslišanju se je Zdešar zapletel v razna protislovja, a usodopolne lahko nastanejo zanj konfrontacije z raznimi pričami. Otroci umorjene Severjeve so v njem spoznali moža, ki je često prihajal k njihovi materi v vas, molil ž njo, se rotil, »copral«, odganjal različne bolezni od hiše in uzgaljal sličen humbug. Zaslišane so bile tudi priče, ki so videle dozdevnega berača usodnega dne, ko je bila Severjeva umorjena, skupaj z nesrečno vdovo. Tudi te priče so v Zdešarju spoznale spremljevalca Saverjeve. Nekateri vaščani iz Savelj so na policiji izpovedali, da je Zdešar oni, ki je vedno zahajal k vdovi v vas. Zdešarja obremenjuje dalje dejstvo, da je policija našla na njegovem domu razne stvari in predmete, ki so bile last umorjene Severjeve. Osumljenec je bil včeraj izročen sodišču.

Stanislavski

Konstantin Sergejevič Stanislavski, ki je zaslovel po vsem svetu kot ustanovitelj znamenitega moskovskega Hudožestvenega teatra, se je pisal v resnici Aleksejev in je bil diletant. Ustanovil je krožec ljubiteljev gledališke umetnosti, iz katerega se je pozneje razvil Hudožestveni teater. Hudožestveniki kot taki so nastopili prvih 27. oktobra 1898. s »Carjem Fedorom Ivanovičem«. Gledališče je dobilo ime »Moskovski Hudožestveni teater«. V teh 30 letih je preživela Rusija mnogo notranjih potrebov, ki pa na gledališko umetnost niso mnogo vplivali. Stanislavski in Nemirovič Dančenko sta šla svojo pot in zdaj je Hudožestveni teater podoben materi, ki je rodila mnogo zdravih, za življenje in delo usposobljenih otrok.

Stanislavski, ki že 30 let vodi Hudožestveni teater, je mož visoke srčne kulture. V njegovem gledališču se še ni nikoli čul naziv »gospod direktor«. Stanislavskega nazivajo brat, oče ali prijatelj. Veliki umetniki, kakor Moškvin, Kačalov, Lužski, Masalitinov, Čehova, Lilina, Germanova, Tarasova itd., ga smatrajo za svojega učitelja in očeta. Stanislavski si je vzgojil tudi svoj gledališki personal, vratarje, biljetarje, suflerje, sluge in sploh vse, ki imajo opraviti z gledališčem. Hudožestveni teater ima sicer lepe dohodke, toda Stanislavski ni zahteval od njega nikoli več, nego rabi za najnujnejše osebne izdatke. Znani nemški gledališki umetnik in režiser Maks Reinhardt je podaril Stanislavskemu ob 30 letnici njegovega gledališča krasen avtomobil. Človek bi mislil, da se bo Stanislavski vozil s podarjenim avtomobilom, toda slavni umetnik je izjavil, da je darila zelo vesel, ker stanujejo mnogi gledališki igralci daleč od gledališča in mu bodo hvaležni, da bo hodil z avtomobilom po nje.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Velika korupcijska afera — Nevarno naraščanje Save. — Pretrlesljiva tragedija v Zagrebu.

Pred dvema letoma je vzbudilo veliko sezacijo odkritje tihotapstva soli iz solarne Kreka. Po nalogu državnega pravdnika sta bila aretirana dobavitelj soli Ivezič ki je bil svoječasnó detektiv sarajevske policije, in njegova žena. Bivši detektiv Ivezič je namreč dobil s protekcijo mesto dobavitelja soli v Kreki. Po dogovoru bi moral dobaviti tovarni karbida v Jajcu v industrijske svrhe več vagonov soli po režijski ceni. Tovarna v Jajcu je plačala vagon soli po 7000 Din. Ivezič se je pa polakomnil denarja in je napravil s soljo določeno za tovarno v Jajcu spekulacijo, s katero je zaslužil skoraj celo premoženje pa tudi šletno ječo. Namesto da bi poslal sol tovarni v Jajce, jo je prodal neki osiješki tovarni po 30 tisoč Din za vagon. V svoje knjige je pa vknjizil, da je poslal sol tovarni v Jajce. Tako je dobavitelj zaslužil poleg 23 tisoč Din za vsak vagon soli in še mastno provizijo. Oblasti so pa kmalu izsledile Ivezičovo sleparijo in so aretirale njega, njegovo ženo in monopolskega uradnika Rašo, ki je dobavitelju omogočil sleparijo. Vse je policija izročila sodišču. Država je bila na ta način okškodovana za težke vsote denarja, ker je Ivezič prav za prav vtihotapil 169 vagonov soli. V zvezi s to sleparsko in tihotapsko afero je bil aretiran tudi direktor solarne Dobrosava Živanović in policijski uradnik Petra Perić. Prvi je bil obtožen zaradi nezadostnega nadzorstva solarne, drugi pa zaradi prestopka, ki ga je zagrešil, ker je po Ivezičevi aretaciji opravljal v njegovi pisarni kot policijski uradnik razne tekoče posle in je tudi potoval v Sisek brez dovoljenja svojih predstojnikov. Predvečerašnjim je sarajevsko sodišče izreklo obsodbo v tej veliki tihotapski aferi. Direktorju solarne Živanoviću se odtegnje pokojninski prejemki za dobo 2 let. Periću pa se zmanjša plača in se ga izključi pri napredovanju za 2 leti Ivezič je pa dobil 3 leta težke ječe.

Iz Zagreba poročajo, da so dobili od litijskega urada za regulacijo Save brzojavko, da Sava stalno narašča in je včeraj popoldne dosegla višino 3.40 metrov nad normalo. Tudi v Zagrebu je Sava močno narasla. Proti večeru je dosegla višino 2 m nad normalnim stanjem. Točnega poročila o stanju naraščajoče Save zagrebški urad za regulacijo Save ni izdal, ker včeraj ni bilo mogoče meriti narasle reke. Nevarnost katastrofalne poplave Save za Zagreb in okolico je vedno večja, ker

v Sloveniji v presledkih močno dežuje.

V zagrebškem predmestju kraj železniške proge samoborske železnice, blizu dirkališča v Černomeru, se je odigrala prevčerašnjim strašna tragedija, ki je zahtevala tri žrtve. Na Magacinski cesti št. 13 stoji koliba, komaj 3 m dolga in 2 m široka. V tej leseni in bedni hišici, v kateri bi niti pes ne vzdržal na verigi, sta stanovali dve mladi delavki Nada Šukanec in Matica Cvek. Obema je bilo komaj 17 let, vendar sta bili že tretje leto zaposleni v tovarni za sukno na Prilazu. Usoda ju je komaj 14letni vrgla v kruto življenje. Bila sta prisiljeni, da si služita kruh v tovarni in se z napornim tovarniškim delom v prahu, dimu in okuženem zraku preživljata. Tragedija mladih delavk se je pa pričela prav za prav pred desetimi dnevi, ko sta prišli k branjevcu Stevu Ostojiču in ga vprašali, če ima morda kak drugo sobico, ki bi jo vzele v najem. Branjevec Ostojič je namreč lastnik lesene kolibe, kjer sta stanovali delavki in v kateri je bilo komaj prostora za eno posteljo. Delavki sta plačevali branjevcu 75 Din mesečno za to bedno luknjo. Nada Šukanec je baje odšla od doma, ker se je njen oče drugič oženil in se z mačeho nista razumeli. Nadin oče ima tudi branjarjo in ne živi ravno v bedi. Obe delavki sta se prednočnim sestali z nekim Gjurom Švabekom, delavcem pri Bartuliču na Prilazu. Švabek je star 19 let in stanuje na Kustošiji. Zdi se, da je bil zaljubljen v Nada Šukanec. Seznanil se je z njo najbrž takrat, ko je tudi Nada stanovala pri svojem očetu na Kustošiji. Delavki sta obiskali Švabeka v njegovi sobi. Preden so vsi skupaj odšli, so še izpili nekaj kozarčkov likerja. Na mizi so namreč našli kozarce, ki so dišali po likerju. Morda jih je liker tudi nekoliko vznemiril, da so videli svojo bedo in gorje podestatorjeno. Domislijojo treh mladih, v bedi in pomanjkanju živčih prijateljev je podžgal alkohol in sklenili so skupno umreti. Da so se vsi trije odločili za ta zadnji obupni čin, pričla poslovilno pismo, ki sta ga napisala Švabek in njegova ljubica Nada, dočim Katica ni pred samomorom napisala nobenega pisma. Sodeč po pismu, ki je sedaj v rokah zagrebške policije, sta šla Nada in njen fant Švabek prostovoljno v smrt, ker sta bila reveža in bi ne mogla biti srečna. Raztrgala sta vse slike, da bi jih po njuni smrti ne objavili časopisi. Po vsem tem je dal Švabek Nadi večjo količino očetne kisline. Delavka je ubogala svojega ljubčka in izpila

Dnevne vesti.

— Iz državne službe. Vpokojen je ekonom Dečjega doma v Ljubljani Josip Beguš. V višjo skupino je pomaknjen arhivski uradnik pri sreskem poglavarju v Slovenjgradcu Milan Ferjan.

— Iz prosvetne službe. Suplent III. realne gimnazije v Ljubljani Franc Urmic je premeščen na gimnazijo v Kočevju. Imenovana sta za suplenta na II. državni gimnaziji v Ljubljani diplomirani tehnik Bruno Gombec, za provizoričnega predmetnega učitelja na gimnaziji v Ptujju pa absolvirani študent filozofije Albin Majl. Vojno ministristvo je odredilo, da morajo zdravniške komisije v stalnih armijskih vojnih bolnišnicah pregledati vse one civiliste, ki hočejo postati z aktiviranjem, reaktiviranjem ali kakorkoli aktivni častniki.

— Iz sodne službe. V višjo skupino sta pomaknjena deželna sodnika svetnika Alojz Nendl pri okrožnem sodišču v Celju in dr. Jakob Konda pri deželnem sodišču v Ljubljani. Za kanclista v področju viš. dež. sodišča v Ljubljani je imenovan pisarniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Celju Rudolf Dečman.

— V naše državljanstvo sta sprajeta učiteljica iz Cerknice Danica Mercina in dnevnica sreske ekspozitive v Škofji Loki Ivan Berdon.

— Spominska plošča žrtvam mornariškega upora v Kotoru. Naša vojna mornarica je proslavila v sredo v Kotoru 10letnico zgodovinskega dogodka, ko so 31. oktobra 1918 prvič zavirale na Avstro-ogrski vojni mornarici naše zastave. Proslava je bila združena z odkritjem spominske plošče žrtvam mornariškega upora, ki jo je postavilo združenje narodnih mornarjev. Pod ploščo so grobovi ustreljenih mornarjev Franje Raša, Antona Grabarja in Jerka Sisgoriča.

— Zahteve državnih uradnikov. V soboto se je vršila seja uprave glavnega uradniškega Saveza, na kateri se je razpravljalo o obdavčenju državnih uradnikov po novem zakonu o neposrednih davkih. Ugotovilo se je, da se odstotek obdavčenja državnih uradnikov skoro krije z odstotkom davkov, ki jih plačujejo privatni uradniki, razlika pa je v tem, da plačujejo davke privatnih uradnikov večinoma podjetja, do čim morajo državni uradniki pri svojih nizkih plačah sami plačevati davke. Sklenjeno je bilo intervenirati pri finančnem ministru, da se davčna bremena na kak način znižajo. Državni uradniki bodo tudi zahtevali čimprejšnjo revizijo uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi uradnikov.

— Razmesitve državnih uradnikov. V prometnem ministristvu je podpisan nov ukaz o razmesitvi večjega števila železniških uradnikov.

— Italijansko gledališče v Splitu. Italijani nameravajo v Splitu otvoriti gledališče, za katero hočejo angažirati večji operni ansambel iz Italije. Repertoar bi bil čisto italijanski. Splitsko prebivalstvo je sprejelo to vest z velikim ogorčenjem.

— Jugoslovanski reprezentančni ples v Pragi. Jugoslovanska kolonija v Pragi priredi tudi letos v predpustu reprezentančni ples, ki se bo vršil 25. januarja 1929 v vseh dvoranah Mestnega doma. Za pokroviteljstvo je naprosil pripravljalniki odbor kralja Aleksandra in prezidenta Masaryka.

— Zivalske kužne bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti. Od 25. do 28. oktobra je bilo v ljubljanski oblasti 11 slučajev kuge, 13 svinjske rdečice, 1 smrkavosti 1 čebelnje kuge. V mariborski oblasti je bilo 29. oktobra 51 slučajev svinjske kuge, 7 svinjske rdečice, 4 vranjičnega prisada, 2 konjskih garj in 1 perutninske kolere.

— Dražba lovov. Na javni dražbi se bodo oddajali v zakup za dobo nadaljnjih štiri let t. j. za čas od 1. januarja 1929 do 31. marca 1933 lov naslednjih občin: Butoraj, Črnomelj in Tribučje 24. tm., Loka, Petrova vas in Talčji voh 26. tm., Čepelje, Dobličje in Tanča gora 27. tm., Adlešiči, Podzemelj in Vinji vrh 28. tm., Kot, Planina in Semic 29. tm., Dol, Dolnja Podgora in Radence 30. tm., Božjakovo, Draščič in Metlika 3. decembra, Črešnjavec, Lovčica in Suhor 4. decembra. Vse dražbe se bodo vršile v kisarni občinskega urada med 13 in 15. uro.

— Popravek. V članku »Smernice pri razširitvi parne naprave v ljubljanski mestni elektrarni« je izpadlo v četrtem odstavku od spodaj nekaj besedi, vsled česar trpi smisel vsebine. Navedeni odstavek bi se moral glasniti: »Če bi priključili Kleče, bi se zvišala pri večji oddaji 1.100.000 kw ur porabe pare pri dveh malih ogrevalnih le za 6180 ton t. j. 5,55 kg pare za kw uro, pri enem agregatu pa za 9310 ton t. j. 8,33 kg pare za kw uro ali pa 50% za kw uro več kot zgoraj.«

— Smrtna kosa. Včeraj je preminula v Ljubljani gđ. Fina Klemenčič. Pokolna je bila simpatična in v krogu svojih znancev splošno priljubljena. Pogreb se bo vršil jutri ob pol 3 iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu. Blag ji spomin! Teško prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

— »Dobra deca«. V Sarajevu je začel izhajati nov list »Dobra deca«. Prva številka je izšla na 24 straneh in je opremljena z ilustracijami iz deškega življenja. Poleg pesmic in ljudskih otroških povestice prinaša rebuse, uganke in ankete za nagrado. List izhaja mesečno, polletna naročnina znaša 15 Din. Naroča se v Sarajevu, Kralj Aleksandrova ulica št. 113. Posamezna številka stane 1,50 Din.

— Ivanjkovič. Tukajšnja vinarska zadruga Jeruzalemljan priredi svoj običajni vinski sejem z razstavo dne 18. decembra t. l. v tukajšnji dvorani tik kolodvora.

— Vreme. Vremenska napoved, ki pa letos ni preveč zanesljiva, pravi, da bo oblačno, hladneje, manj padavin in da se bo vreme polagoma zboljšalo. Včeraj je zjutraj deževalo, čez dan je bilo pa vedro. Nikjer v državi včeraj niso imeli lepega vremena. Temperatura je zadnje dni občutno padla in morda se bo vreme res

zboljšalo. V Splitu je bilo včeraj 19. v Skoplju 16. v Mariboru in Beogradu 15. v Zagrebu 14. v Ljubljani 13,4. Danes zjutraj je kazal barometer v Ljubljani 760 mm, temperatura je znašala 5 stopinj.

— Nesreča. Anton Medved, krojač iz Javorja pri Sent Rupertu na Dolenjskem, je včeraj doma tako nesrečno padel, da si je zlomil desno roko. Slična nezgoda je doletela tudi vdovo Terezijo Florjančič iz Klanca pri Komendi. Ta se je pri padcu precej potokla po glavi in si nalomila levo roko. — Oba sta bila prepeljana v ljubljansko bolnico.

— Neprevidno ravnanje s flobertom. Včeraj so bolnico prepeljali 14letnega posestnikovega sina Ivana Zavašnika iz Medvoda, katerega je pri streljanju s flobertom neki neprevidni tovariš obstrčil. Zavašnikova poškodba je lahka.

— Urejeno prebavilo in zdravo kri desemo z vsakdanjo rabo pol kupice prirodne grenčice »Franz-Josef«. Strokovni zdravniki za motenje prehranjevanja hvalijo vodo »Franz-Josef«, ker vzpodbuja delovanje želodca in črevesa. Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah

36/T
Plaščke otroške in dekliške je dunajski kraj nudi ceno — Kristofič-Bučar. Stari trg.

Iz Ljubliane

—lj Dr. Grisogono v Ljubljani. Jutri popoldne prispe v Ljubljano narodni poslanec dr. Prvislav Grisogono. Jutri zvečer bo predaval akademikom »O aktualnih problemih iz naše zunanje politike«, v sredo pa v ZKD »O parlamentarizmu«.

—lj Pozor — Visoke Tatre! Opozarjamo na današnje predavanje gosp. dr. Oblaka, čigar slog in način predavanja pač ne potrebuje posebne reklame. Vršil se v »Unioni« ob 20. zvečer in je združeno s prekrasnimi skiptičnimi slikami v barvah, kakršnih v Ljubljani še nismo videli. Tatre so po svoji formi in barvi edinstveno slovansko gorovje. — Predavanje ima tri dele: I. Uvod v pokrajino, gorovje in jezera. II. Slike s predavanjem Pod Tatro na cesti slobode« skozi podtatransko gorško teraso. III. V Visokih Tatrah (na potu na Vysoko. — Odmor. — Na Rysih). — Predvala se bo okoli 80 fotokromskih plask, ki vse kažejo brezprimerno Tatransko lepoto. Z ozirom na to je predavanje velezanimivo tudi za neplanince. Kakor čujemo, je sprejel gosp. dr. Oblak vabilo tudi v Zagreb, da tam predava o istem predmetu.

—lj Razširjenje ljubljanskega tramvaja in hišni posestniki. Proti nameravanemu razširjenju ljubljanskega tramvaja je več hišnih posestnikov in drugih davkoplačevalcev izrazilo tehtne pomisleke v tem smislu, da so nekatere ulice za novo progno preozke, da bi bil tam promet oviran in bi s tem trpelo dotično trgovstvo. Da bi se te ulice v doglednem času razširile, pa je z ozirom na prevelika bremena popolnoma izključeno. Na drugi strani pa je več posestnikov odločnega mnenja, da se mora novi tramvaj izpeljati po drugih cestah in ulicah in s tem ljubljanskemu prebivalstvu dati bližje zveze s cestno železnico. Treba je gledati pri razširitvi, da se kolikor mnogo dela Ljubljane prilaguje v novo omrežje in se šele potem naravno razširi do Viča. Da prizadeti posestniki v tem oziru zamorejo podati svoja mnenja in da se pride končno do sporazuma v tem vprašanju, sklicuje Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani vse ljubljanske in tudi visoke hišne posestnike na sestanek ki se bo vršil v petek, dne 9. t. m. ob 8. zvečer v »Zeleni dvorani« hotela »Union«. Obenem se bo takrat razpravljalo tudi o nameravani razširitvi Dunajske ceste in prelaza ob državni železnici. K obilni udeležbi radi važnosti vabi odbor. Povabljen je tudi občinski svet ljubljanski.

—lj Preselitev uradov Delavske zbornice. Uradi Delavske zbornice na Poljanski cesti so se z današnjim dnem preselili v novo-zgrajeno zbornično palačo na Miklošičevi cesti.

—lj Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani vlijudno prosil p. n. abonente, da poravnajo tretji obrok svojega abonmaja najkasneje do 12. tm.

—lj Šentjakobsko vesko društvo. Danes ob 20. vaja pevskega zbora.

—lj Radiotehnika. Na Aleksandrovi cesti je g. Tone Poljšak otvoril novo elegantno trgovino, specialno podjetje za radiotehniko. Njegova specialiteta je izdelava novih in preureditev starih radioaparatorov za priključek na električni vod. V tem smislu se daje modernizirati tudi največji aparati. Trdka ima tudi zelo pestro in bogato zalogo radiopotrebnic, razpolaga s lastnim laboratorijem in nudi radioamaterjem ter ljubiteljem radia vse, kar potrebujejo. Trdka priporoča vsem zainteresentom radia.

—lj Naši mladini je treba vcepiti v srce ljubezen in veselje do naše pesmi. Zato je hvalovredna misel pevskega društva Ljubljanski Zvon, da priredi v nedeljo 11. nov. ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Union koncert za mladino vseh ljubljanskih šol z izbranim zanjo primernim sporedom. Sodeluje g. operni pevec Betetto, gg. kapelnika Neffat in Svetel in društveni sber. Programi, ki veljajo kot vstopnice, so napredaj po vseh šolah in v Matični knjigarni po 3 dinarje izvod.

—lj Puškarna Kaiser se je preselila na Kongresni trg št. 9 v poslopje kina Matiča, desni lokal. 836-n

—lj Zveza kulturnih društev bo otvorila svoja predavanja v Ljubljani s predavanjem ministra n. r. in narodnega poslanca dr. Grisogona o temi »Aktualni problemi parlamentarizma«. Ker je predavatelj znan kot temeljit poznavalec parlamentarizma, obzemem pa tudi kot najboljši in najduhovitejši govornik, bo posej predavanja, ki se bo vršilo v sredo 7. t. m. ob 20. v I. nadstropju kazine, gotovo številno. Vstopnina za kritje stroškov minimalna. Dijaki in akademiki so proti izkaznici oproščeni vstopnine.

—lj »Elitni družabni plesni večer« se vrši izjemoma jutri v torek 6. t. m. ob 20. uri v »balkonske dvorani« Kazine namesto v sredo, kakor je bilo javljeno. Vabljeni se sprašujejo za sigurno udeležbo. Plesovaja: Jenko. 837-n

—lj Novi »Začetniški plesni tečaj« šole Jenko se prične namesto jutri prihodnji torek 13. t. m. Prijave vsak dan od 5. do 7. popoldne v »balkonski« dvorani Kazine. 837-n

»LIRIJA«
Pregled drva koks in oglje - »LIRIJA«
Vinarjeva cesta za Gl. kolj., Kralja Petra trg b. Miklošičevo cesti - Telefon št. 2827

Mobilizacijski načrt za bodočo vojno

Koga bi bilo treba najprej mobilizirati in poslati na bojišče. — Vojna bi bila izključena, če bi vse države pristale na predlog generala Holma.

General Fridrich Holm, član kraljevskega Jaktkluba v Kodanju, je poslal Društvu narodov nov načrt, kako preprečiti vojno. Holm pravi, da mu je pomagal sestaviti ta načrt polkovnik House, znani sodruknik prezidenta Wilsona. V pismu, ki ga je pisal House Holmu, pravi, da bi vojna nevarnost enkrat za vselej odstranjena, če bi vsi narodi sveta odobrili njegov načrt. V načrtu generala Holma je formuliran zakon, ki naj bi ga Društvo narodov priporočilo vsem svojim članom. V zakonu je rečeno, naj vsak narod, ki se odloči za obrambno, napačno vojno, v 10 urah po vojni napovedi ukrene sledede:

Ker odgovorni činitelji vsake države, ki so zapletli državo v vojno, niso več vredni zavzemati svojih mest, morajo biti najpozneje v 10 urah po vojni napovedi mobilizirani. To se nanaša na kralje in prezidente ter na vse njihove moške sorodnike od 16 leta, dalje na vse državne uradnike, vse častnike in člane vlade in parlamenta, ki so glasovali za vojno. Vse je treba takoj uvrstiti v pehoto in sicer v napaadne kolone, ali pa jih poslati na podmornice. Vsi morajo takoj prvi dan na bojišče. Z njimi morajo iti tudi vsi duhovniki, ki niso nastopili proti vojni.

Ženske vseh dostojanstvenikov, ki jim bo dana čast boriti se v prvih vrstah za svoj narod, je treba takoj poslati kot navadne usmiljenke v bolnice in sicer po možnosti na bojišče. Kakor žene, tako izgube tudi možje za časa

Iz Celja

— c. Klub Korošcev se je začel ustanoviti v Celju. Imel bo svoje družabne sestanke redno vsako zadajo soboto v mesecu Prvi redni sestanek se vrši 24. t. m. ob 8. zvečer v hotelu Evropa.

—c Društvo »Soča« priredi Martinov večer v soboto, dne 10. novembra v dvorani Sokolskega doma.

—c Sokolsko društvo prične s telovadbo v prihodnjih dneh tudi v Sokolskem domu v Gaberju.

—c Mestno gledališče. V petek, dne 2. t. m. so gostovali Mariborčani v celjskem gledališču s Zolajev dramo »Therese Raquin« v režiji gosp. Joška Koviča. V glavnih ulogah sta nastopila z velikim uspehom gđ. Kraljeva in g. Grom, poleg njiju pa še gospa Bukšekova, gđ. Savinova in gg. Joško Kovič, Zeleznič in Pavel Kovič. Režija in igra sta bili na višku. Vsi igralci, brez izjeme, so dobro rešili svoje vloge. Gledališče je bilo precej dobro obiskano. Ugotoviti je treba, da je bilo obnavljanje dijaškega stojišča med predstavo, opet premet ogorčenja ostale publike. V tem oziru bo treba prihodnje napraviti popravila.

vojne pravico do povišanja, odklovanja ali odškodnine, za kakršnekolik junaštvo ali zaslug. Zakon naj bi dalje določal, da mora v vsaki vladi sedeti minister miru, ki naj vodi vojno tako dolgo, dokler ne bodo oni, ki so za vojno odgovorni in ki se bore za svojo domovino na bojiščih nadomeščeni na način, ki ga vsaka država sama določi. Kot jamstvo, da se bo ta zakon strogo izvajal, če pride do vojne, naj bi se v vsaki državi organiziralo in do zob oborožilo 5.000 moških volilcev, ki bi kralja ali prezidenta, če treba z orožjem v rokah prisilili, da bi vse določbe tega zakona strokno izvajali in da bi stopili torej tudi sam v prednje vrste borcev za svojo domovino.

O sredstvih in ukrepih, ki bi preprečili v bodoče vako vojno, se je že mnogo razpravljalo. Vsi narodi, ki čutijo na svoji koži strašne posledice zadnjega svetovnega klanja, si prizadevajo preprečiti v bodoče vsako vojno nevarnost. Toda doslej še nihče ni predlagal tako pametnih ukrepov, kakor jih predlagata general Holm in polkovnik House. Prepričani smo, da bi bila nevarnost novega klanja res enkrat za vselej odstranjena, če bi države pristale na ta predlog. Žal se pa tiče osnutek zakona omenjenih vojaških dostojanstvenikov onih činiteljev, ki v vsaki državi vedre in oblače in ki ostanejo v primeru vojne lepo doma. Zato je malo upanja, da bi se ta sijajna ideja uresničila.

Nedolžen na električni stol?

Te dni so v državi jetnišnici v Seattlu v Ameriki justifikirali nekega Wallaca Kainesa. Mož je do zadnjega zatrjeval, da je nedolžen in tudi, ko je sedel na električnem stolu, ni preklical svoje izjave. Zaman je bilo sodnikovo svarilo, da se bo moral za svoje dejanje zagovarjati pred večnim sodnikom. Kaines je vztrajal pri svoji trditvi do zadnjega trenutka. Mučni prizori justifikacije na električnem stolu so se zdeli še strašnejši, ko je jetnik, ki je bil do zadnjega skoraj popolnoma miren, nenadoma vzkipev in divje zakrčkal. Potem je nekako podzvedno sedel na električni stol, bolj mrtev nego živ. Zdi se, da je ameriška justica zagrešila nad njim dvojno justifikacijo. Prvič je bil justificiran brez pravih dokazov, drugič je bil mož vojni invalid s težko poškodbo.

Obsojen je bil radi umora svoje hčerke. Lepo, jedva 19letno Silvio Kaines so našli poleti 1926 umorjeno na njenem domu. Neznani morilec ji je zasadi nož v srce. Umor je povzročil splošno senzacijo in policija je napela vse sile, da izsledi morilca. Ze se je zdelo, da bo njeno prizadevanje zaman. Toda, kar ni zmogla policija, so storili dolarji. Na morilčovo glavo je namreč policija razpisala 500 dolarjev nagrade, nekateri meščani pa so tudi prispevali večje zneske, da je vsota narasla na 2000 dolarjev.

Dolarji so učinkovali. Popreje ni nihče vedel ničesar o morilcu, nihče ga ni poznal. Sedaj pa je policija nenadoma prejela več sto pisem, v katerih so bila razna namigavanja in sumničjenja. Potem se je javila na policiji neka pometalca, ki je izjavila, da je usodne noči videla, kako je smuknil iz hiše nesrečne Silvije mož nizke postave. Neznanca je videl ob kritičnem času na cesti tudi neki pasant. Opis obeh prič se je precej ujemal s Silviniim očetom. Ta je bil namreč od svoje rodbine ločen že več let. V Seattlu so pa krožile vesti, da se je baš zadnje čase pobotal s hčerko in zlobni jeziki so tudi trdili, da je imel oče s hčerko ljubavno razmerje. Seveda o tem ni nihče vedel povdati nič točnega, dejstvo pa je, da se je hčerka dva dni pred umorom zaročila z nekim trgovcem.

Kainesa so prijeli. Mož je zatrjeval, da je nedolžen, toda izjava pometalke je pokopala. Ta je pri konfrontaciji izjavila, da je Kaines oni, ki je usodne noči v času umora zapuščal hišo svoje hčerke. Druga priča Kainesa ni spo-

znala. Toda sodišče je upoštevalo samo izjavo pometalke in je Kainesa obsodilo na smrt, čeprav ni bilo nobenih dokazov o njegovi krivdi. Mož so skušali rešiti tudi psihiatri, češ da ni normalen. V vojni je bil namreč v glavo težko ranjen. Toda zaman. Obsodbo je potrdila tudi višja instanca in guverner je pomiloščenje odklonil.

Urad za zapeljevanje zakonskih mož

Newyorška policija je napravila te dni dober lov. Aretiral je Miss Larsenovo in dve njeni tajnici, ki so vodile pisarno, v kateri so dobivali klienti tehtne razloge za ločitev zakona. Podjetne dame so imele sijajne dohodke in so živele zelo razkošno. Larsenova je bila v stalnih stikih z zakonitimi advokati. Če je prišla kaka dama v odvetniško pisarno s prošnjo, da bi ji izposlovali ločitev zakona, pa ni mogla navesti tehtnih razlogov, jo je poslal advokat k Larsenovi, ki je imela celo skladnišče razlogov za ločitev zakona. Pri tem so ji pomagale asistentke. Asistentke so bile lepe, elegantne devojke v starosti 20 do 25 let. Njihov namen je bil zapeljevati zakonske možje. Dama, ki se je hotela ločiti, je povedala, koliko njen mož meri, kakšne ima lase, usta in navade. Asistentke so si na podlagi teh podatkov izbrale svoj tip.

Sledila so navodila, kako bi se dala moža najlažje zapeljati. Žena je morala povedati, kam zahaja, kaj ga najbolj veseli, v kaki družbi rad občuje itd. In dotični mož je dobil nekega dne pismo neznanne dame, ki mu je pošiljala dve gledališki vstopnici in ga prosila, naj jo spremi v gledališče. V pismu je bilo rečeno, da ga je nedavno videla in da se ji je zdel tako simpatičen, da bi se rada z njim seznanila. Seveda je bilo malo zakonskih mož, ki se niso ujeli v nastavljeno past. Tako se je vršilo nekaj sestankov z lepimi dekletki brez luhih posledic, končno je bil pa dometjen sestanek, na katerega je prišla pravočasno soproga dotičnega moža z detektivom. Pisarna je predložila potem račun, ločena žena ga je poravnala in vse je bilo v redu. Honorarji so bili večinoma visoki, večkrat so znašali več tisoč dolarjev. Famosna pisarna je uspešno posredovala v 300 primerih. Slednjic je nekdo Larsenovo ovdil in policija je njeno pisarno zaprla.

Škandal v gledališču

V nekem newyorškem gledališču se je vršila nedavno premijera, ki je zaključila z velikim škandalom. Po premijeri je namreč policija aretirala ne le pisateljico dotične gledališke igre, marveč tudi vse igralce, ki so v igri nastopili. Aretiranih je bilo 30 igralcev in igračk in sicer zaradi nemorale. Gledališko igro je napisala May Westova in jo je nazvala »Mož radosti in razkošja«. Miss Westova je že vjena škandalov. Že pri igri »Spol« je morala nastopiti policija. Pri novem gledališkem komadu pa mora baje zardeti še tako zakrknjen grešnik. Kar se je dogajalo na gledališkem odru, je res preselago vse meje dostojnosti.

Policija je poslala v gledališče 30 redarjev in 3 komisarje, ki jim je naročila, naj vse igralce aretirajo, če je v igri kaj nedostojnega. Junak igre je varijetetni igralec, ki si vtepe v glavo, da mora zapeljati vsakega dekleta. Prave orgije se odigravajo v njegovem stanovanju in na odru nastopijo v ženske problemični možki, ki pokažejo na odru občinstvu vse finese ljubavnih pustolovščin. Občinstvo je bilo seveda navdušeno. Ko je pa po tretjem dejanju padel zastor, je policija obklobila gledališče in izpustila občinstvo, pač pa je aretirala pisateljico, gledališkega ravnatelja in 30 igralcev. Sele na pritisk udruženja gledaliških igralcev in proti kavciji v znesku 500 dolarjev za vsakega aretiranca so bili igralci izpuščeni. Miss Westova je sedela dva dni v zaporu ta čas je pa izposlovala, da so oblasti njeno komedijo začasno dovolile. Poledica je bila, da je bilo gledališče nabito polno in da je napravil ravnatelj z nemoralno igro sijajno kupčijo.

Avtomobilska dirka sredi Sahare

Odlični angleški avtomobilist kapitan Malcolm Campbell hoče doseči svetovni rekord z avtomobilom v Sahari. V soboto je startal v Angliji s pilotom na Harillandovem letalu »Moth« in hoče pristati nekje v Sahari. Če se mu polet posreči se odpelje koncem decembra z avtomobilom v Saharo, da doseže nov svetovni rekord. Upa namreč, da bo vozil s hitrostjo 300 km na uro. Kraj starta in pot skozi Saharo je našel za Campbella irski raziskovalec L. Scott.

Campbell upa najti v puščavi raven, peščen teren, po katerem bi mogel voziti s polno paro. Cejo na obali v Daytonu ni mogel najti za dirko primernegega terena. Najmanjši veter napravi peščne hribočke, ki lahko pomenujo za drveči avtomobil katastrofo. Sredi Sahare pa upa Campbell najti gladko in trdo pot. Raziskovalec Scott pozna take kraje v Sahari, kjer je treba na razdalji 10 milj odstraniti samo kaj kamenčkov, pa dobimo za avtomobilsko dirko zelo pripraven teren. Če doseže Campbell z letalom Saharo, ostane tam nekaj dni, da pregleda teren, potem pa takoj pripravi »Modro ptičo«, kakor je nazval svoj avtomobil in jo pošlje z mehaniki v Afriko. Sportna komisija bo sestavljena iz članov francoskih avtomobilskih klubov. Komisija se odpelje s tovornimi avtomobili v Saharo. Njena naloga bo v prvi vrsti skrbeti za vodo in bencin. Tudi Scott je prepričan, da bo avtomobilska cesta v Sahari idealna. Oficielni Campbellov rekord znaša 206,95 milj na uro. Letos je ta rekord pobil Američan Keech in zato se je Campbell odločil postaviti nov rekord.

Gospodarstvo

Naš uvoz v septembru

Generalna direkcija carin objavlja statistične podatke, ki pričajo, da je bil naš uvoz letos v septembru večji nego v septembru lanskega leta. Letos v septembru smo uvozili 127.916 ton blaga v vrednosti 713,892 tisoč 464 papirnatih ali 65.159,954 zlatih dinarjev. V primeri z lanskim letom se je naš uvoz letos v septembru povečal po teži za 5298 ton (4,32%), po vrednosti pa za 18 milijonov 742.178 papirnatih Din (2,70%). S tem je naraslo celokupno povečanje vrednosti našega uvoza v prvih devetih mesecih tekočega leta v primeri z lanskim letom na 563.168.676 papirnatih ali 53.392.882 zlatih Din, kar znaša v odstotkih 10,75.

Celokupna vrednost našega uvoza je znašala do konca septembra t. l. 8.801.148 tisoč 847 Din. Vrednost našega izvoza je znašala v istem času 4.566.944.584 Din. To pomeni, da smo zaključili trgovsko bilanco koncem tretjega četrtletja tekočega leta s deficitom v znesku 1.234.204.263 Din. Samo v septembru je znašal deficit 21.599 tisoč 815 Din. V primeri s prejšnjimi meseci je pa ta deficit ni velik. To priča, da je naš izvoz že začel narasčati, kar ugodno vpliva na trgovsko bilanco, vendar pa porast še ni tako občuten, da bi mogel kriti izredno velik izvoz.

★

—g Trošarino in takse. V prvih šestih mesecih tekočega proračunskega leta (april do september) so znašale državne trošarine 400.089.421,83 Din. V proračunu je bilo predvideno 406.500.000 Din tako, da znaša primanjkljaj 5.410.578,17 Din. V primeri z lanskim letom so letos dohodki od državne trošarine narasli za 43.412.422,32 Din. Dobitki od državnih taks so znašali v prvih šestih mesecih 528.637.097,99 Din ali 1.047 tisoč 068,00 več nego je bilo določeno v proračunu. V primeri z lanskim letom so narasli dohodki od državnih taks za 16,846 tisoč 121,21 Din.

Roger de Beauvoir:

Sužnja

Roman.

— Igrajte na svoje skrivne misli, Ziana. — je nadaljeval maskirani ustolovec. — Igrajte, dražestno dete, na srečo njega, ki ga ljubite. Igrajte in vzemite te-le dukate.

Videč, da je središče splošne pozornosti, je začutila Ziana v globini svoje duše plemenit in nedolžen ponos. Vsi ti gospodje so žrtvovali svoje zlato za svoje ljubice in svoj ponos. Ona je igrala, kot navno dete je vrgla na zeleno platno nekaj neznančevih dukatov. Toda igrala je za odsotnega, da bi spoznala njegovo usodo in zvedela, da-li se še kdaj vrne. Igrala je za Taddeja.

In bil je res diven pogled na rožo iz Ghetta, polno svežosti in mikavnosti, z vrečico v roki sredi teh razuzdanih mask. Ziana je bila razburjena in zato še lepša. Človek bi dejal, da so jo razuzdani plemiči napojili ali da je Grkinja, ki so jo ugrabili morskari roparji.

Markiz de Saluces se je v grobni tišini pripravil na odločilno potezo. V dvorani se je čulo samo šuštenje svilenih oblek in domin. Dož je izginil, govoriti je hotel z Ottalom in zato je odšel v njegovo ložo. Grofica je molče opazovala igro.

— Igram. — je dejal markiz in potegnul zadnjo karto.

Zlato se trkljalo po zelenem suknu, vsi so napeto zrlji na mizo in se tiščali drug drugega. Nastal jetrenutek nervoznega pričakovanja, roke, polne prstanov, odkriti in maskirani obrazi, vse se je strnilo v eno samo nervozno bitje. Kar se je razlegel glas markiza de Saluces:

— Gospoda, bank je razbit!

Nastala je nepopisna zmešnjava. Oni, ki so izgubili, so divje kričali, drugi so pa naglo pobrali zlato. Kar je grofica, videč, da se dož vrača, na ves glas zaklicala:

— Stojte, gospoda! Nocoj je bila beneška republika nesramno osleparjena. Zlato na teh mizah je ponarejeno!

— Ponarejen denar! — so vzkliznili vsi presenečeno.

— Vsi na svoja mesta! — je zaklical Grimani. — Maske doli, tako zapoveduje inkvizicija! Stražarji naj zasedejo vse izhode. Nihče ne sme v dvorano, ne iz nje. Pokličite Ottala, da pregleda denar. Če je denar res ponarejen, moramo najti ponarejalca, čigar

glava pripada sodišču. Evo, tu je Ottale. Njegova Visokost ga bo vprašala, kaj je z denarjem.

Nastala je grobna tišina. Reditelj je privedel Ottala. Vzel je v roke nekaj dukatov in jih vrgel na mizo.

— No? — so vprašali vsi v en glas.

— No, gospoda moja, vsi ti dukati so ponarejeni.

— Ponarejeni! — se je začulo od vseh strani.

— Zidovka! — je šepetala grofica, — dekle, ki mi je bilo tako pri srcu! Kako jo je gledal vpricho mene, ko se je zročila! Vsega je konec, markiz, vse nade so pokopane. Moral bi biti tu, pa ga ni. A kje je? Nedvomno pri nji.

— Grofica, — je nadaljeval markiz, — pokazal sem vam edino pot rešitve, ki vam preostaja. Niti za hip me ne boste dolžili, da sem vas hotel pripraviti ob doževu ljubzen. Komaj je stopil na beneška tla, že ste se bali tega groznega človeka. Cagliostro vas moremučiti. Kdo ve da-li dož, opozorjen in v strahu za svojo glavo...

— Markiz, — je odgovorila grofica, — Cagliostro ni več v Benetkah. Najbrže se mu je posrečilo odnesti pete. Dož ga ni mogel videti, dož sploh ni govoril z njim. Hvala bogu, da mož ne ogroža mojega in njegovega življenja.

— Pismo za gospo grofico, — je dejal Azael, ki se je pojavil tisti hip na pragu. Izročil je grofici pisemce, ki ga je prinesel neki Slavonec.

Grofica je odpečatila pismo in namršila obrvi. Menda je mislila, da piše Allessandro. Kar ji je oblihl celo in roke hladne pot. Zdelo se je, da je videla, kako pada z njenega neba zadnja zvezda. Sklenila je roke in ponudila markizu pismo, glaseče se:

— Dož je izgubljen, lepa Safia. Pridite. Slišal sem o škandalu v igralnici, o izdajstvu vašega ljubčka in o vaši sramoti. Alessandro je vas varal. O tem vam povem zanimive podrobnosti. Moja gondola vas čaka pri mostu vzdihljajev. Nisem hotel, da bi se ustavila pri vaši palači. V Fusini sedeva na voz in se odpeljeva v Milan. V čolnu vas čaka ne več vaš gospodar, marveč vaš sluga.

Pismo ni bilo podpisano, toda grofica je poznala pisavo. Tudi markiz je takoj uganil, kdo piše.

Safia je takoj spoznala, da pomeni to pismo konec njene slave. Groza jo je obhajala pri misli na Cagliostrovo mrežo, na njegovo predrznost in navihanost. Šele zdaj je prav spoznala vso podlost in premetenost svojega bivšega gospodarja. Bala se je, da ji ni več pomoči.

— Ta podlež pove, da v Parizu nisem bila toliko vredna, kakor ta židova hčerka, pogubi me, izroči me vsemu mestu v zasmeš. O, ta postopač, ta lopov! A zadostovala bi samo beseda, pa bi ga mogla dati aretirati in vtakniti v ječo.

— Res je, — je odgovoril Saluces, — zlasti pri tako dobro organizirani policiji, kakor je vaša. Jaz ji ne zapam po vsem tem, kar se mi je pripetilo. Nasprotno, Cagliostro je treba odgovoriti, da pride. Pišite mu, naj vas čaka, vse drugo pa prepustite meni.

— Kaj nameravate storiti?

— To je moja tajna.

— A vendar?

— Zanesite se name in napišite na ta-le listek samo eno besedo: Čakajte.

— Pa naj bo, — je dejala grofica. — A kaj potem?

— Potem, — je nadaljeval markiz, — pošljite h Cagliostro Azaela s tem odgovorom. Moži ima bistrre oči in v četrh ure si bo ogledal grofovo gondolo. Pogledite to-le orožje, — je dejal markiz ter pokazal grofici bodalo in dve pištoli. — S tem se ženi v gondoli ni treba bati.

Azael se je kmalu vrnil. Dobro si je ogledal grofovo gondolo. Poznal je oba veslača. Potnik je bil v svečani obleki pod črnim dominom, imel je ogromno lasuljo in trioglat klobuk. Noč je bila jasna in gladina lagun se je lesketala kakor zrcalo.

Cez četrh ure je stopila iz palače d'Azola, dama v širokem rjavem plašču, z masko na obrazu. Spremljal jo je Azael, ki ji je podal roko, da je stopila v gondolo.

IX.

Od Benetk do Fusine.

Še nikoli ni razprostirala lepša noč svojega z zvezdami posutega baldahina nad begom mladih zaljubljenecv. Benetke so kmalu izginile grofu izpred oči kakor da se je ogromna kamnita ladja pogreznila v morje.

Gondola je mirno plula po morju veslača sta prepevala, vetrič je pihljil od Lida, a razsvetljene trgovine na trgu sv. Marka so lomile odseve svojih luči na valovih. Bil je diven, pravljčen pogled na mesto v morju lučic. To je bil šopek ametistov, diamentov in smaragdov. Sam Cagliostro je zrl ves zdivljen vanj in podoben je bil človeku, ki se poslavlja od svojega mesta. Nepopisna lepota tega prizora ga je očarala.

— Fotoaparate kupite najboljšje pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9 53-T

Ušivec, ki je postal čez noč slaven

Clarence Terhun, ameriška sirota brez roditeljev, je postal slaven, ker je neopaženo splezal v nemški zrakoplov in brezplačno poletel iz Amerike v Evropo.

V poročilih o poletu »Grofa Zeppelina« smo mimogrede omenili ameriškega capina Clarencea Terhuna, ki se je neopaženo splezal v zrakoplov in napravil brezplačno potovanje iz Amerike v Evropo. Terhun, ki je znan v Ameriki kot »ušivec iz St. Louisa«, je zdaj predmet splošne pozornosti in navdušenja. Slep pasażir »Grofa Zeppelina« je zdaj po celi Ameriki junak dneva, povsod se o njem piše, od vseh strani dobiva laskave ponudbe, mnoga podjetja so pripravljena sprejeti ga v službo in mu dati visoko plačo, kajti Američani drago plačajo ljudi, ki kažejo tako očitne znake iznajdljivosti, kakor jih je pokazal Terhun. Deček je s tem opozoril javnost tudi na svojo bridko usodo. Pred dvema letoma sta namreč njegova roditelja izvršila samomor in tako je postal kot 15letni deček sirota brez svojcev, brez sredstev za življenje. In baš to je najbrž vplivalo na njegov značaj in na njegovo nehaje v zadnjih letih. Prvotno Terhun baje ni bil navdušen za pustolovščine. Tragična smrt roditeljev ga je pa tako potrla, da ni imel nikjer več obstanka.

Podrobnosti njegove zadnje pustolovščine so več ali manj znane. Še pred polnočjo v nedeljo, preden je »Grof Zeppelin« startal je splezal skrivaj v kabine in legel v glavni gondoli pod klop, ki jo je zakrivala velika vreča poštne pošiljke Tu je prečepel več ur, ne da bi se ganil. Zrakoplov se je ta čas dvignil in plul je nad Newyorkom in Bostonom. Terhun je mirno čepel v svojem skrivališču, ker se je bal, da bi se zrakoplov ne spustil in da bi ga posadka ne izkrcala. Šele ko je bil prepričan, da mu ne preti nevarnost, je prilezel iz svojega skrivališča. Tako so ga našli lačnega in prestrašenega nemški letalci, ki so seveda strmeli, videč, da se je število posadke brez njihove vednosti pomnožilo. Nemci niso vedeli, ali bi se jezili ali smejali, potniki so se pa pri pogledu na podjetnega ameriškega capina od srca smejali.

— Kaj počenjaš tu? — ga je vprašal poročnik Lehmann.

— Sedim in čakam, da me vržete v morje, — je odgovoril plaho.

— Kako si pa prišel v zrakoplov?

— Splezal sem po lestvi.

— A kdo ti je svetoval?

— Nihče. Simla mi je v glavo srečno misel, da poletim z vami v Evropo. Često sem slišal, da je v Nemčiji lepo in da so ljudje tam dobri.

In tako so se sprijaznili z mislijo, da imajo potnika, ki zračnega potovanja iz Amerike v Evropo ne more plačati. Dr. Eckener se je nasmešnil, češ, bo potovanje vsaj zabavnejše. In morda je ameriška sirota drznim letalcem res prinesla srečo. Poslali so ga med moštvo in mu naročili, naj pomaga pri delu. Umival je posodo, pometal po hodnikih in pospravil po kabinah potnikov. Po končanem delu se je najedel in legel, kamor se je pač dalo. Včasih je spal pod stopnicami pri krmilu, včasih pa v salonu. Dejal je, da se je počutil med poletom iz Amerike v Evropo zelo dobro.

Mladi Clarence je bil že večkrat v sličnem položaju. Prepotoval je peš vso Ameriko od oceana do oceana. Bil je že na Aljaski, kamor se je odpeljal kot slepi pasażir z vojaško križarko. Ko je njegov stric zvedel za njegovo zadnjo pustolovščino, je samo zmajal z glavo, češ, to mu je docela podobno. Zdaj je »ušivec iz Bostona« slaven in obeta se mu sijajna bodočnost. Kdo ve, morda postane še milijonar.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Radio

3cevni, prodam. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 2117

Vsesplošno znana stara turdka

Marija Urbas nasl.

nudi pristne kranjske klobase na drobno in veliko. Vsako soboto spec. jaliteta pečenice (Braitwürste).

Komenskega ul. 16.

Naznanilo otvoritve.

Jutri v ponedeljek, 5. novembra, začne s poslovanjem specialno podjetje za radiotehniko

Tone Poljšak, RADIOTEHNIKA

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5

ter se priporoča radioamaterjem in prijateljem radia.

Dobro sortirane založje. — Laboratorij.

Specijaliteta: Izdelava novih in preuredba starih radio-aparatur za priklopitev na električni vod. Kdor ima upeljano električno razsvetljavo, ne rabi pri svojem aparatu nikakršnih baterij več ter prihrani stroške za periodično polnjenje akumulatorjev in nabavo anodnih baterij. Tudi največji aparati se dajo v tem smislu modernizirati.

Žaganje drv

z motorno žago. Uran Franc, Vilharjeva cesta. Telefon 28-20. 16-T

Stanovanje

1 do 2 sob s kuhinjo in pritličnami iše mirna stran (3 osebe) v novi ali stari hiši. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje 1832«

Obleka

temna, za srednjo postavo, skoraj nova, in nošen PLASC poceni na prodaj. Poizve se v upravi tega lista. 1836

Uradnik

s prakso, zmožen slovenskega, nemškega, italijanskega ter nekoliko francoskega jezika. iše službo v pisarni. Izurjen je tudi v lesni stroki. Ponudbe na upravo tega lista pod »Vesten 2034«.

L. Mikuš
Ljubljana,
Mestni trg 12
pripravlja svoje za
logo dizajne in
složitve ter spre-
njajalnih natik.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibser. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 25 89/T

Odlični

šlezijški premog

in koks, promptno iz skladišča ter trbovelski premog dobavlja Čebin, Wolfova 1, tel. 2756. 92/T

Stanovanje

obstoječe iz dveh ali več sob, kuhinje in pritlični iščom za takol. Cenjene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »November«/2084.

Gostilna

na prometnem in večjem industr. kraju na deželi se iše v najem. Ponudbe na upravo lista pod »Gostilna«/2093.

Gospodična

iše službo vzgojiteljice. Zmožna slov. in nemškega jezika. Nastop 15. novembra. Ponudbe na upravo lista pod »Vzgojiteljica«/2095.

Kovaški pomočnik

vojaščine prost, iše službe. Nastop 1. novembra. Ponudbe na upravo lista pod »Soliden«/1955.

Uradniška družina

mirna, iše za takojšnjo vselitev stanovanje 3-4 sob in kuhinje. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Takol/XI/2083«.

Naznanilo.

Puškarna Kaiser

se je preselila na

Kongresni trg štev. 9

v poslopje Kin. Maticе (desni lokal)

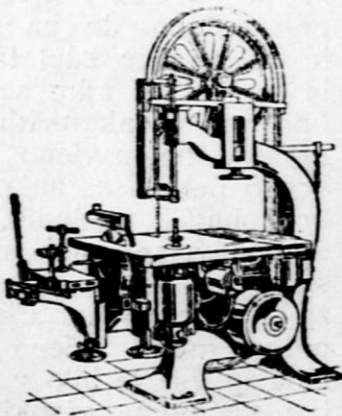
Specijalna tovarna trojev z obelavo tesa KLEIN & STIEFEL v Fuld

Zastopnik:

Peter Angelo, Ljubljana

Gledališka ulica, 4/1.

Specijaliteta: mizerski in kolarski stroji posamezni in v vsaki kombinaciji z vdelanimi elektromotorji (pogon brez jermena) kakor tudi vsi stroji za jermenski pogon.

Dolgotrajen kredit brez menične podlage. Zahtevajte ponudbo o brezplačni obisk zastopnika.

Julia
za
plesno sezono
AL-KABERNE

Soominiate se Tabora!

V neizmerni žalosti naznanjamo pretržno vest, da je naša srčno ljubljena hčerka, sestra, teta in svakinja, gospodična

Finii Klemenčič

dne 4. novembra t.l. po dolgem, mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v torek, dne 6. novembra 1928, ob pol 3. uri popoldne iz mrtvaške veže pri Sv. Krištofu, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. novembra 1928.

Globoko žalujoči ostali.

Občina Ljubljana
Mestni ogradebni zavod

118